

7/3378

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : B.19.0.HUK.0.610-[2012-7/3378] 197

Konu : Yazılı Soru Önergesi

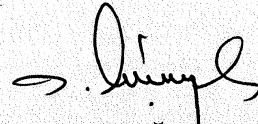
17.02.2012* 12308

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06/02/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-46297 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Gaziantep Milletvekili Sayın Ali SERİNDAG tarafından verilen 7/3378 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

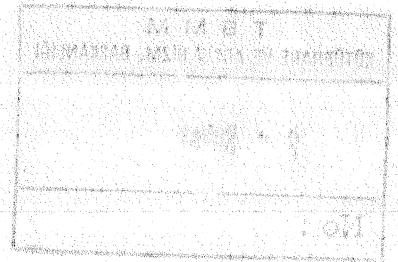
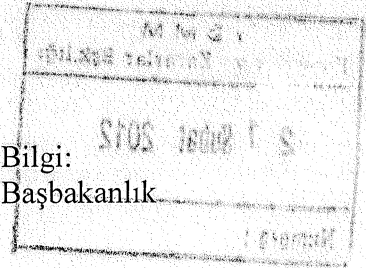
1- Cevap yazısı (4 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığı

Bilgi:
Başbakanlık

Gaziantep Milletvekili Sayın Ali SERİNDAG tarafından verilen 7/3378 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular :

Türkiye'nin izlediği genel olarak Ortadoğu, özel olarak Suriye Politikası sınır illerini, en çok da Gaziantep'i önemli derecede olumsuz olarak etkilemiştir.

Suriye ile ilişkilerin bozulmasından sonra ihracatımız %30 oranında düşmüştür.

Suriye dışındaki Ortadoğu Ülkelerine transit geçişte büyük zorluklar yaşanmaktadır. Bu da nakliye sektörünü çok olumsuz etkilemektedir. Ortadoğu'ya geçiş daha riskli hale gelmiş, nakliye maliyetleri artmıştır. Irak üzerinden taşımacılık da zorlaşmış, RO-RO taşımacılığı konusunda bir gelişme kaydedilememiştir.

Pek çok vatandaşımızla Suriye vatandaşları arasında akrabalık ilişkileri bulunmaktadır. Bunlar arasındaki sosyal ve akrabalık ilişkileri de olumsuz etkilenmektedir.

İki ülke arasındaki krizden önce Gaziantep'e günde 60.000 civarında Suriyeli turist gelmekte iken bu sayı 3.000 civarına gerilemiştir. Bu durumda turizm sektörü ile esnaf ve ticaret erbabı büyük zarar görmüştür. Otellerdeki doluluk oranı çok alt seviyelere inmiştir.

Gaziantep gerek Suriye gerek diğer Ortadoğu ülkeleri için önemli bir tedarik merkezidir. Dolayısıyla Türkiye-Suriye ilişkilerinin geldiği nokta en çok Gaziantep sanayicisini, tüccarını, nakliyecisini, her kademedeki esnafını, Gaziantep turizm sektörünü olumsuz etkilemiştir.

Bu nedenle;

1- Özel olarak Gaziantep ekonomisinin genel olarak da sınır illerinin ekonomilerinin daha çok olumsuz etkilenmemesi için önlem almayı düşünüyor musunuz?

2- Düşünüyorsanız bu önlemleri ne zaman uygulamaya koyacaksınız?

3- Bu olaylar nedeniyle Gaziantep için özel bir teşvik uygulamayı düşünüyor musunuz?

4-Gaziantep'te faaliyet gösteren ve Türkiye-Suriye ilişkilerinden olumsuz etkilenen kurum ve kişilerin borçlarının ertelenmesini veya borçlarının ödenmesinde kolaylık sağlanmasını düşünüyor musunuz?

5- Ürünlerin nakliyesinde RO-RO taşımacılığı alternatifini düşünüyor musunuz, düşünüyorsanız bunu ne zaman gerçekleştireceksiniz?

Cevaplar:

Suriye'de son dönemde ortaya çıkan gelişmeler nedeniyle Arap Birliği, 12/11/2011 tarihinde Suriye'nin üyeliğini askıya almış ve bu ülkeye karşı ekonomik ve siyasi yaptırım kararı alınacağını duyurmuştur. Söz konusu kararın ve yaşanan diğer gelişmelerin ekonomik alanda yeni dinamikleri ortaya çıkaracağı değerlendirilerek ve Suriye ile ekonomik ilişkilerimizin yeni bir perspektifle tüm yönleriyle ele alınması amacıyla özel sektör ve kamu kurumlarının katılımları ile ayrı ayrı toplantılar düzenlenmiştir.

Bu kapsamda 17/11/2011 tarihinde Başkanlığımızda, Ticaret ve Sanayi Odası başkanları (Gaziantep ili Ticaret ve Sanayi Odaları Başkanları da dahil olmak üzere) ve özel sektör temsilcileri ile bir değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantının devamında 19/11/2011 tarihinde Ekonomi Bakanlığı tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının üst düzey yetkilileri ve yine bölge Ticaret ve Sanayi Odaları temsilcilerinin katılımlarıyla bir toplantı daha gerçekleştirilmiştir. Böylece alınacak önlemlerin belirlenmesi aşamasında ilgili tüm kesimlerin azami katkısı sağlanmıştır.

Suriye'deki güncel durumun, ülkemizin Suriye ile ticareti ve bu ülkede yatırım ve müteahhitlik faaliyetleri bulunan firmalarımız açısından doğurabileceği sonuçlar ile ilgili olarak Ekonomi Bakanlığı'nda 15/11/2011 tarihinde bir "Suriye İzleme Masası" kurulmuştur.

Bu çerçevede Ekonomi Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren "Çağrı Merkezi"nde gerek iş adamlarımızın, gerek yurtiçinde ve yurtdışındaki diğer vatandaşlarımızın doğrudan bilgi temin edebilecekleri, sorunlarını iletebilecekleri, 30 hat ile hizmet eden bir telefon hattı ile e-posta adresi tahsis edilmiştir.

Suriye İzleme Masası'na 10/02/2012 tarihi itibarıyla 126 başvuru yapılmıştır. Suriye İzleme Masası'na yapılan başvurular ilgili birimlerce ivedi olarak değerlendirilmekte ve cevaplandırılmaktadır. Bildirilen sorunların çözümü için Bakanlığımız tarafından gerekli girişimlerde bulunulmakta, özellikle Gaziantep gibi Suriye ile yüksek düzeyde ticari ilişkileri olan illerimizin ihracat potansiyelinin korunmasına yönelik ilave çalışmalar sürdürülmektedir.

Anılan ülkede yaşanan gelişmelerin ekonomik açıdan ortaya çıkardığı etkilerin azaltılması, özellikle Ortadoğu ve Körfez ülkelerine yönelik ihraç taşımalarımızda firmalarımızın ve taşımacılarımızın menfaatlerinin en üst düzeyde korunabilmesi amacıyla ilgili tüm kamu ve sektör kuruluşlarının desteği ile Ekonomi Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı koordinasyonunda alternatif güzergâhların tespitine yönelik olarak da çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda, planlaması 2009 yılının Aralık ayından bu yana sürdürülen Mersin-İskenderiye Ro-Ro hattı projesi konusunda Mısır makamları ile temaslarımız yoğunlaştırılmış ve anılan projenin bir an önce hayata geçirilmesine yönelik girişimler hızlandırılmıştır.

Mersin-İskenderiye Ro-Ro hattı projesine yönelik çalışmalar kapsamında oluşturulan heyetler tarafından 6-9/12/2011 ve 11-16/12/2011 tarihlerinde Mısır'a ziyaretler gerçekleştirilmiş, Türkiye ile Mısır arasında Ro-Ro taşımacılığının başlatılması ve TIR'larımızın Mısır üzerinden Körfez ülkelerine geçişinin sağlanması amacıyla Mısır Ulaştırma ve Sanayi ve Ticaret Bakanlıkları yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiş, İskenderiye ve Kızıldeniz Limanları ile araçlarımızın kullanacakları karayolu güzergâhı incelenmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde; İskenderiye Limanı'nın Ro-Ro gemilerimiz için hazır hale getirildiği, uygun rıhtım ve park alanları tahsis edildiği, gümrük giriş ve transit işlemlerinin süratle tamamlanması için gerekli tedbirlerin alındığı, Limana gelecek araçlarımızın işlemlerini tamamlayarak, kısa süre içinde çıkış yapmalarının sağlanacağı teyit edilmiştir. Mısır'ın Kızıldeniz Limanları otoritesi ile Süveyş'te yapılan toplantıda, Ürdün taşımalarımız için Nuweiba (Süveyş Körfezi), Suudi Arabistan taşımalarımız için de Safaga (Kızıldeniz) limanlarının kullanılabileceği belirlenmiştir.

Görüşmeler sırasında aynı zamanda, İskenderiye Limanı'ndan ayrılacak araçlarımızın karayolu güzergâhları belirlenmiş, araçlarımızın oluşturacakları konvoyların Ürdün taşımaları için Mısır'ın Süveyş Körfezinde bulunan Nuweiba Limanı'na ve buradan Ro-Ro ile Akabe Limanı'na, Suudi Arabistan ve diğer Körfez ülkeleri taşımaları için Kızıldeniz'de bulunan Safaga Limanı'na ve buradan Duba Limanına gitmeleri planlanmıştır.

Saha incelemeleri ve liman yetkilileri ile yapılan görüşmelerin ardından, 15/12/2011 tarihinde Bakanlığımız ile Mısır Ulaştırma Bakanlığı arasında bir Toplantı Tutanağı imzalanmıştır.

Söz konusu Toplantı Tutanağı ile; Ro-Ro gemilerimizin Mısır seferlerine başlamalarına ilişkin düzenlemeler tamamlanmış, Ro-Ro gemileri ile Mısır'a gelecek TIR'larımızın bu ülke üzerinden Körfez ülkelerine ve diğer ülkelere geçişlerinin, Mısır'ın mevcut kanun ve kurallarına uygun olarak başlatılmasının önü açılmış, iki ülke heyetleri arasında yapılacak teknik görüşmelerle Mısır transit geçişlerinde sağlanacak kolaylıkların taahhüt altına alınması ve uygulanacak tavizli ücretlerin belirlenerek uygulamaya konulması kararlaştırılmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımızca, Ro-Ro hattının işleyişinin kolaylaştırılmasını ve TIR'larımızın Mısır sınırları içerisinde ve Mısır üzerinden geçişlerinde sağlanacak kolaylıkları içeren bir Mutabakat Zaptı hazırlanarak, ilgili kamu kurumlarının yanı sıra, özel sektör temsilcilerimizin görüşleri de alınmak suretiyle metne son şekli verilmiştir. Söz konusu Mutabakat Zaptı'nın, önümüzdeki günlerde Kahire'de Mısır tarafı ile müzakere edilerek sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Ro-Ro firmalarımız tarafından Mersin-İskenderiye seferlerine başlanması öngörülmektedir.

Diğer taraftan, Ülkemizdeki yatırım teşvik uygulamalarının temelini oluşturan 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar 16/07/2009 tarihli ve 27290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bölgesel ve sektörel seçiciliğe dayanan uygulamaları içeren Kararın temel amaçlarından biri de bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasıdır. Bu amaçla, yatırımın gerçekleştirileceği bölge esas alınmak suretiyle hem yararlanılacak destek unsurları hem de desteklerden yararlanma oran ve sürelerinin değişkenlik gösterdiği bir destek mekanizması oluşturulmuştur. Bölgesel teşvik sistemi olarak adlandırılan sistemde, il grubunun sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi azaldıkça destek yoğunluklarının artarak uygulanması öngörülmüştür. Diğer bir ifadeyle, daha az gelişmiş bölgelerde yapılan yatırımların daha fazla desteklenmesine yönelik bir sistem uygulanmaktadır.

Bu çerçevede, söz konusu sistemin uygulanması açısından tüm Türkiye, 28/08/2002 tarihli ve 2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yer alan İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması- Düzey 2 bölgeleri ve sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak, dört gruba ayrılmıştır.

Bölgesel-Sektörel Teşvik Sistemi kapsamında Gaziantep ili 3.bölgede yer almakta olup söz konusu bölgede yatırım yapan yatırımcılar vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsisi, faiz desteği, KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyeti desteklerinden yararlanmaktadırlar.

İllerin, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri esas alınarak sıralandığı söz konusu çalışma Kalkınma Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilmiş olup çalışma kapsamında kullanılan kriterler ilgili Kurumlar tarafından belirlenmiştir. Bununla birlikte, yaşanan sosyal ve ekonomik gelişmeler sonucunda Kalkınma Bakanlığı tarafından gelişmişlik endeksinin güncellenmesi ve bu çerçevede iller ile il gruplarının yeniden sırlanmasına yönelik çalışmalara devam edilmektedir. Bu çalışmanın sonuçları ise teşvik sistemine ilişkin olarak halihazırda yürütülmekte olan mevzuat hazırlıklarında dikkate alınacaktır.